

ฉบับที่ 61/2569

วันที่ 13 กรกฎาคม 2569

รัฐบาลรายงานความคืบหน้าในการอุดช่องโหว่ “เงินเทา” ปิดเส้นทางมิฉาชีพ เชื่อมข้อมูลการธุรกรรมการเงินทุกช่องทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นเส้นทางเงินร่วมกัน

ดร. เอกนิติ นิติทัณฑ์ประภาศ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ในฐานะประธานคณะกรรมการเชื่อมโยงข้อมูลทางการเงินเพื่อยกระดับการติดตามตรวจสอบธุรกรรมทางการเงินต้องสงสัยเปิดเผยว่า เงินที่แก๊งคอลเซ็นเตอร์และมิฉาชีพหลอกไปจากประชาชนนั้น แทบไม่เคยอยู่นิ่งในที่เดียว แต่จะถูกโยกย้ายต่อเนื่องหลายทอดเพื่อลบร่องรอย เริ่มจากโอนเข้าบัญชีธนาคารหนึ่ง แล้วโอนต่อไปยังอีกบัญชีหนึ่งอย่างรวดเร็ว จากนั้นแปลงเป็นสินทรัพย์ดิจิทัลเพื่อให้ตรวจสอบยากขึ้น บางส่วนนำไปซื้อทองคำเพราะซื้อขายง่ายและแปลงเป็นเงินสดคืนได้เร็ว และสุดท้ายมักไหลผ่านบริษัทที่จดทะเบียนไว้บังหน้า ก่อนจะออกนอกประเทศไป ปัญหาที่ผ่านมาคือหน่วยงานที่ดูแลธุรกรรมทางการเงินแต่ละช่วงของเส้นทางนี้ต่างคนต่างเก็บข้อมูล ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นเฉพาะข้อมูลความเคลื่อนไหวในระบบธนาคาร สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์เห็นเฉพาะข้อมูลความเคลื่อนไหวของสินทรัพย์ดิจิทัล สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเห็นเฉพาะธุรกรรมต้องสงสัยที่ถูกรายงานเข้ามา และกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเห็นเฉพาะโครงสร้างบริษัท ไม่มีหน่วยงานใดเห็นเส้นทางธุรกรรมทางการเงินทั้งเส้นตั้งแต่ต้นจนจบทำให้แม้แต่ละหน่วยงานจะทำงานของตนได้ดีเพียงใด เงินก็มีโอกาสหลุดรอดไปได้ทุกครั้งเมื่อข้ามจากช่วงหนึ่งไปอีกช่วงหนึ่ง

ด้วยเหตุนี้ 4 มาตรการที่รายงานความคืบหน้าในการประชุมคณะกรรมการฯ เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2569 จึงไม่ใช่มาตรการที่แยกจากกัน แต่คือการปิดช่องโหว่ที่ละจุดตามลำดับเส้นทางที่ธุรกรรมผิดกฎหมายมักไหลผ่านจริงหากปิดเพียงจุดเดียวโดยไม่ปิดจุดอื่น มิฉาชีพก็เพียงเปลี่ยนไปใช้ช่องทางที่ยังเปิดอยู่แทน

1) ปิดช่องทางร้านทอง โดยธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดให้ร้านทองรายใหญ่ที่ขายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ต้องรายงานการซื้อขายที่เป็นสกุลเงินบาท และให้สถาบันการเงินตรวจสอบความเสี่ยงลูกค้าที่มาซื้อทองคำปริมาณมากผิดปกติ

2) ปิดช่องทางสินทรัพย์ดิจิทัล โดยสำนักงาน ก.ล.ต. กำหนดให้แพลตฟอร์มต้องส่งข้อมูลผู้โอนและผู้รับโอนถึงกันทุกครั้ง (Travel Rule) เพื่อไม่ให้เงินดิจิทัลกลายเป็นจุดที่ตามรอยไม่ได้

3) เร่งความเร็วในการแจ้งเตือน โดยสำนักงาน ปปง. เร่งให้ผู้ประกอบธุรกิจรายงานธุรกรรมผิดปกติทันทีผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ แทนที่จะรายงานล่าช้าจนเงินเดินทางไปแล้วเกินตามทัน

4) ปิดช่องทางนอมินี โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้าตรวจสอบเข้มงวดบริษัทที่มีคนต่างชาติถือหุ้นหรือเป็นกรรมการที่มีลักษณะเสี่ยงเป็นนอมินี เพื่อไม่ให้เป็นปลายทางสุดท้ายที่ฟอกเงินให้ดูสะอาดก่อนออกนอกประเทศ

ทั้ง 4 มาตรการนี้เชื่อมกันเป็นเส้นเดียว สิ่งที่จะทำให้ทั้ง 4 จุดนี้ทำงานเชื่อมกันได้จริง คือระบบที่คณะอนุกรรมการฯ กำลังผลักดัน ชื่อว่า Consent-driven Hub for Exchange of Compliance Knowledge and Encrypted Data หรือ CHECKED ซึ่งทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางให้ธนาคาร บริษัทสินทรัพย์ดิจิทัล ร้านทอง และหน่วยงานกำกับดูแลสามารถเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลถึงกันได้ โดยมีการควบคุมสิทธิการเข้าถึงข้อมูลอย่างรัดกุม แลกเปลี่ยนเฉพาะข้อมูลที่จำเป็นและได้รับความยินยอมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อไม่ให้ข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนทั่วไปที่ไม่เกี่ยวข้องถูกเปิดเผยโดยไม่จำเป็น กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เดิมนักสืบการเงินแต่ละหน่วยงานเห็นเพียงเบาะแสท่อนเดียวของเรื่องราวเดียวกัน แต่เมื่อระบบนี้เชื่อมข้อมูลเข้าด้วยกัน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะเห็นเส้นทางเงินทั้งเส้นพร้อมกัน และสามารถตัดสินใจสกัดกั้นได้ทันทีโดยไม่ต้องรอให้อีกหน่วยงานหนึ่งตามมาทีหลัง

ประโยชน์ที่สังคมจะได้รับจะเกิดขึ้นในหลายระดับ ในระดับผู้เสียหายโดยตรง เงินที่ถูกหลอกไปมีโอกาสถูกอายัดหรือตามคืนได้มากขึ้น เพราะเจ้าหน้าที่ไม่ต้องเสียเวลาขอข้อมูลจากหลายหน่วยงานทีละชั้น ในระดับประชาชนทั่วไป การที่ช่องทางฟอกเงินผ่านทองคำ สินทรัพย์ดิจิทัล และบริษัทบงกชถูกปิดพร้อมกันจะทำให้แก๊งอาชญากรรมที่อาศัยประเทศไทยเป็นทางผ่านเงินมีต้นทุนสูงขึ้นและลดจำนวนเหยื่อรายใหม่ลงในระยะยาว ในระดับประเทศ การมีระบบตรวจสอบที่เชื่อมโยงกันจะช่วยยกระดับมาตรฐานการกำกับดูแลทางการเงินของไทยให้ทัดเทียมสากล ลดความเสี่ยงที่ไทยจะถูกจัดอยู่ในบัญชีประเทศที่มีความเสี่ยงด้านการฟอกเงินสูง ซึ่งหากถูกจัดอยู่ในบัญชีดังกล่าวจะกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่างชาติและต้นทุนการทำธุรกรรมระหว่างประเทศของภาคธุรกิจไทยโดยรวม

ในระยะต่อไป คณะอนุกรรมการฯ จะเดินหน้าขยายการเชื่อมโยงข้อมูลให้ครอบคลุมตัวกลางทางการเงินทุกประเภทให้ครบถ้วนยิ่งขึ้น ภายใต้แนวคิด “Connect the Dots” ซึ่งหมายถึงการต่อจุดข้อมูลจากทุกหน่วยงานให้เป็นภาพเดียวกัน ยิ่งต่อจุดได้มากและเร็วเท่าใด ช่องว่างที่มีจลาจลเคยอาศัยหลบหนีก็จะยิ่งแคบลงเท่านั้น และในอนาคตจากฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงกันจะถูกนำมาประเมินความเสี่ยงของผู้ทำธุรกรรม เพื่อสกัดกั้นความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นการ “Connect the Dots” ของคณะอนุกรรมการฯ ในครั้งนี้จะเป็นการเสริมสร้างความโปร่งใส ความเป็นธรรมและเสถียรภาพของระบบการเงินไทยต่อไป

ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการเชื่อมโยงข้อมูลทางการเงิน เพื่อยกระดับการติดตามตรวจสอบธุรกรรมทางการเงินต้องสงสัย

โทร. 02 273 9020 ต่อ 3232